

Naturskyddsföreningen Nynäshamn

Naturskyddsföreningen Nynäshamn

c/o Anna Evans (Ordförande)

Väggarövägen 51

148 91 Ösmo

Mob. 070 061 93 21

17 mars 2022

nynashamn@naturskyddsforeningen.se

Domstolens målnummer M 9238-20.

Naturskyddsföreningen Nynäshamn (NNF) synpunkter angående Värmevärden i Nynäshamn AB, ansökan om tillstånd till fortsatt och ändrad verksamhet vid kraftvärmeverket i Nynäshamn.

Yrkande

NNF yrkar att Värmevärden i Nynäshamn AB ej ska få tillstånd att förbränna returmaterial av plast och oljeförorenad jord. Prövningstillstånd bör ges då:

- Förbränning av oljehaltigt avfall, oljeförorenad jord och plast framställt från fossilolja skulle öka utsläppen av fossil koldioxid (en växthusgas) och därmed strider mot Sveriges klimatmål.
- Förbränning av plast strider mot *Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)* då det för plast är en tydlig klimatnytta att materialåtervinna i stället för att energiåtervinna
- Förbränning av oljehaltigt avfall och oljeförorenad jord strider mot *Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)* då olja och jord är ändliga resurser. Oljan kan återvinnas och jord som är förorenad med olja kan saneras genom biologisk behandling på plats. Föroreningshalterna kan minskas så pass att jorden kan återanvändas.

Exempel från returbränsleförtäckningen ges i bilagan. Listan skall ej ses som fullkomlig. Överklagan gäller för all plast, oljehaltigt avfall och oljeförorenad jord.

Förtydliganden

Växthusgaser

I deldomen sidan 45 under *Resurshushållning och energieffektivisering* står följande:

Naturskyddsföreningen Nynäshamn

..... ”När Värmevärdens verksamhet etablerades i Nynäshamn konverterades ett befintligt energisystem med olje- och elpannor till biobränsle och restvärme från industrin, vilket medförde en minskning av koldioxidutsläppen med mer än 100 000 ton per år.”

Denna framgång välkomnas men att börja förbränna plast, oljehaltigt avfall och oljeförorenad jord vore ett baksteg eftersom de innehåller eller är framställda från mineralolja. Vid förbränning av plast, oljehaltigt avfall och oljeförorenade jord förvandlas kolen från oljan till koldioxid och orsakar en ökning av fossilkoldioxidutsläpp samt utsläpp av andra miljöfarliga ämnen.

Förbränning av plast ger högre utsläpp av växthusgaser än deponering. En analys presenterad av Göran Finnveden, Professor vid KTHⁱ visar att ta bort all plast ur avfall och sedan ”specialdeponera” tills bättre återvinningsteknik är på plats, är ett klimat- och resurseffektivt alternativ. Eftersom plast är ett svårnedbrytbart material så orsakar deponerad plast inte mycket utsläpp av växthusgaser.

Kretsloppsprincipen

I deldomen sidan 47 under *Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)* står följande:

”Miljöbalkens hushållningsprincip innebär att lösningar som minimerar förbrukningen av energi och ändliga resurser samt gynnar återvinning, ska prioriteras.”

Att satsa på förbränning av plast, oljehaltigt avfall och oljeförorenad jord är inte förenligt med minimeringen av förbrukning av olja, som är en ändlig resurs och mer kretsloppanpassade lösningar bör prioriteras.

Återvinningen spelar en viktig roll när det gäller att ersätta plastens linjära livscykel med en cirkulär och mycket plast är redan återvinningsbar. I takt med att utvecklingen går framåt kommer de tekniska och ekonomiska hindren för återvinning av plast snabbt förändras. I studien *Climate Benefits of Material Recycling, 2015*, framtagen på uppdrag av Nordiska ministerrådet är slutsatsen att det för plast är en tydlig klimatnytta att materialåtervinna i stället för att energiåtervinnaⁱⁱ.

Oljehaltigt avfall kan återvinnasⁱⁱⁱ och genom att regenerera spilloljan minskar koldioxidutsläppen och extraktionen av jungfrulig olja, vilket är en stor fördel för vår planet.

Jord som är förorenad med olja kan saneras genom biologisk behandling på plats. Det EU-finansierade *SORBENT*-projektet 2016, utvecklade en ny metod som kan tillämpas på olika typer av olja i olika markprofiler^{iv}. Föroreningshalterna kan minskas så pass att jorden kan återanvändas.

För att vara förenlig med Hushållnings- och kretsloppsprincipen och arbetet med att möta Sveriges klimatmål ska plast och oljeförorenad jord återanvändas och inte förbrännas.

Anna Evans

På uppdrag av styrelsen, Naturskyddsföreningen Nynäshamn

Returbränsleförtäckning

Överklagan gäller alla plaster, oljehaltigt avfall och oljeförorenad jord. Följande är exempel tagna ur returbränsleförteckningen i mark-och miljödomstolens domsbilaga A där plast eller oljeavfall förekommer, huvudsakligen under koder 02, 05, 13,15,16,17,19 och 20. Listan skall ej ses som fulkomlig då plast och olja kan förrekomma i andra returbränslen.

02 01 04 Plastavfall (utom förpackningar)

05 01 Avfall från raffinering av petroleum

13 OLJEAVFALL OCH AVFALL FRÅN FLYTANDE BRÄNSLEN (utom ätliga oljor och oljor i kapitel 05, 12 och 19)

13 02 Motorolje-, transmissionsolje- och smörjoljeavfall

13 02 08* Andra motor-, transmissions- och smörjoljor

13 08 Annat oljeavfall:

15 01 02 Plastförpackningar

16 07 08* Oljehaltigt avfall

17 02 03 Plast

17 03 Bitumenblandningar, stenkolstjära och tjärprodukter

17 03 01*

Bitumenblandningar som innehåller stenkolstjära och som enligt 13 b § ska anses vara farligt avfall.

17 03 02 Andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01.

17 03 03* Stenkolstjära och tjärprodukter

17 05 Jord (även uppgrävda massor från förorenade områden), sten och muddermassor

19 02 07* Olja och koncentrat från avskiljning

20 01 39 Plaster

ⁱ <https://www.nyteknik.se/opinion/avfallsforbranning-en-klimatpolitisk-gokunge-6831387>

ⁱⁱ K Hillman, A Damgaard, O Eriksson, D Jonsson, L Fluck (2015), Climate Benefits of Material Recycling - Inventory of Average Greenhouse Gas Emissions for Denmark, Norway and Sweden, Nordic Council of Ministers, TemaNord 2015:547

ⁱⁱⁱ <https://www.ragnsells.se/vara-tjanster/material/spillolja/>

^{iv} <https://cordis.europa.eu/article/id/191082-insitu-cleanup-of-oilcontaminated-soil>